

Marșul fascismului

☉ Pictură reprezentând invazia italienilor asupra Abyssiniei (Etiopiei). Marea Britanie și Franta nu au făcut față atacurilor lui Mussolini.

Partidul Fascist; (Fasci își are originea în vechiul simbol roman al autorității: un mănunchi de vergi și un topor.)

În aspirația sa către putere fascismul s-a sprijinit pe nemulțumirile Italiei referitoare la izbucnirea Primului Război Mondial; Italia a luptat de partea câștigătoare, însă a făcut mai puține cuceriri decât s-a așteptat. Probabil că acest lucru nu ar fi avut importanță, în cazul în care țara ar fi revenit la normal după război. Perioada postbelică a fost însă agitată și tensionată. Ca reacție la aceasta, fasciștii în uniformele lor negre, au promis restabilirea ordinii, însă repetatele lor atacuri și înlăturarea ilegală a guvernelor de stânga a unor orașe au slăbit mult autoritatea statului; această tactică este clasică, aplicată ulterior și de alte partide fasciste.

Folosirea terorii

Tactica menționată anterior era folositoare deoarece partidele fasciste n-au atins niciodată performanța unei majorități de voturi în alegerile libere; acestea au avut însă succes afișând o imagine irezistibilă, exersând o teroare repetată împotriva comunismului și subrezind încrederea în sine a autorităților. Mussolini însăși a demonstrat-o în celebrul marș spre Roma în mai 1921, care nu a avut un caracter războinic, era doar o masă de oameni simbolizând puterea; în urma acestui marș, Mussolini a fost numit prim-ministru.

Între anii 1920-1930 o nouă mișcare politică și-a făcut apariția pe scena Europei. Mișcarea fascistă, susținută de conducătorii săi puternici și caracterizată printr-un nationalism agresiv, părea la un moment dat de neînving.

Primul război mondial dintre anii 1914-1918 a apărut la început ca un triumf al democrației, de vreme ce marile imperii europene, tradiționaliste și militare s-au prăbușit, fiind înlocuite cu republici parlamentare. Însă noi forțe au fost generate de consecințele războiului, iar mai târziu de Marea Criză care a provocat o decădere dură a economiei pe plan mondial începând din 1929. Una dintre aceste forțe a fost comunismul, care, inspirat din Revoluția Rusă a anului 1917, urmărea înlăturarea guvernelor în favoarea unei dictaturi a proletariatului (clasa muncitoare); cealaltă a fost fascismul.

Doctrinile mișcării fasciste se opuneau ferm celor comuniste, precum și celor democratice.

Tradiționaliștii și marii proprietari se sprijineau adeseori pe ea, ca pe o protecție împotriva comunismului, însă aceasta reprezenta mult mai mult decât o simplă mișcare conservatoare. Ca și statele comuniste, statele fasciste au fost dictaturi, ele fiind conduse de un singur partid care nu accepta opoziție și prezidate de un puternic și preaslăvit conducător.

Puterea fascismului

Fasciștii au preluat puterea și au reușit să o păstreze prin mobilizarea maselor, folosind toate mijloacele moderne de organizare și propagandă. Adepților fascismului li se spunea că națiunea avea o importanță majoră, că supunerea și sacrificiul de sine reprezentau două virtuți fundamentale și că războiul era cea din urmă dovadă a măreției unui popor.

Statul fascist avea un caracter militar, uniforme erau pretutindeni, fiind purtate nu doar de soldați ci și de membrii partidului, polițiști și membrii organizațiilor de tineret.

Cămășile Negre

În termeni generali fascismul desemnează un grup de mișcări similare care au adoptat diverse nume. Acest cuvânt provine însă de la un italian, fost socialist, pe nume Benito Mussolini, care în martie 1919 a fondat "Fasci di Combattimenti", ce a devenit ulterior

☉ Acest poster italian înfățișând garda de corp a lui Mussolini reflectă imaginea eroismului proiectată de propaganda fascistă.

☉ Generalul Franco (în centru) a fost liderul generalilor, "El Generalissimo" s-a ridicat împotriva guvernului Spaniei. După 3 ani de război civil, a preluat controlul Spaniei, fiind ajutat de Germania și Italia.

☉ Mussolini și Hitler la München în 1938. Germania și Italia au format o alianță militară în mai 1939. La început, cei doi dictatori nu au fost prea apropiați, dar relația lor s-a ameliorat datorită intereselor lor comune ce vizau înlăturarea democrațiilor.

La început un simplu conducător al unei coaliții, Mussolini a reușit treptat să înăbușe toate formele de opoziție și până în 1928 a devenit "IL Duce" (Conducătorul), deținând controlul absolut asupra unui stat cu un singur partid. În această perioadă, mulți europeni au fost impresionați de felul în care Mussolini părea să fi restabilit ordinea, imprimându-le italienilor simțul mândriei și al țelului în viață.

La fel de iluzorie era și marea putere a statului italian creată în cea mai mare parte prin demonstrații publice și susținută de puternica personalitate a lui Mussolini. În realitate Italia era o țară relativ săracă, Marea Criză Economică din 1929 afectând-o profund. Cu toate acestea în anul 1930 Mussolini a lansat o politică expansionistă, cucerind Abyssinia (Etiopia), anexând Albania și devenind în final aliatul lui Hitler în cel de-al doilea Război Mondial.

Partidul Nazi (Național Socialist) a fost creat după modelul fasciștilor lui Mussolini și a

☉ Oswald Mosley, conducătorul Uniunii Britanice a Fasciștilor, primește salutul adeptilor săi în Londra, 1937.

preluat puterea în Germania (1933) prin mijloace asemănătoare. Cu toate acestea fanatică sa concepție rasistă îl deosebea foarte mult de mișcarea fascistă din Italia. Condușă de Adolf Hitler, în anii '30 Germania a practicat o politică dură de expansiune care a provocat izbucnirea celui de-al doilea Război Mondial și a făcut posibilă fascismul.

Marșul ia sfârșit

Sfârșitul mișcării fasciste nu putea fi prevăzut în anul 1930, când secolul XX părea să fie, după prezicerile lui Mussolini "era fascistă". Germania și Italia se aflau în acțiune. La fel și Japonia imperială; deși actele ei de agresiune nu aveau un real caracter fascist, relațiile sale amicale cu Germania și Italia au situat-o în tabăra fascistă. Partide de tip fascist s-au răspândit în întreaga Europă, au luat naștere inclusiv Uniunea Britanică a Fasciștilor, condusă de Sir Oswald Mosley și "Acțiunea Franceză" în Franța. Regimuri mai mult sau mai puțin fasciste au preluat puterea în Portugalia, Austria, Grecia și România, doctrinele fasciste pătrunzând deopotrivă în Brazilia și Argentina.

Indiferent dacă erau sau nu strict fasciste, dictaturile au înlocuit sistemele democratice în multe alte țări. În 1936, generalii spanioli în frunte cu Francisco Franco au organizat o revoltă sprijinită de Falange (un partid fascist), precum și de forțe de dreapta (inclusiv Biserica). Indivizi idealști din toată lumea au venit în Spania pentru a da ajutor republicii, însă naționaliștii lui Franco au fost sprijiniți de Germania și Italia care au trimis ajutoare militare și materiale. După o teribilă și sălbatică luptă care a durat 3 ani, Franco a ieșit victorios. Prea isteț să se implice în cel de-al doilea Război Mondial, el a rămas dictator al Spaniei – având un stil mai degrabă tradiționalist decât fascist – până la moartea sa în 1975.

La acea vreme, Războiul Civil din Spania părea o înfrângere dezastruoasă a democrației în conflictul cu fascismul. Cu toate acestea, în martie 1939, când Războiul Civil nu se încheiase, un nou conflict, mai îndârjit avea să izbucnească.

DATE IMPORTANTE

- 1919
Fondarea Partidului Italian Fascist
- 1921
Mussolini devine primul-ministru al Italiei.
Hitler devine conducătorul absolut al Partidului nazist
- 1928
Fasciștii preiau controlul asupra Italiei
- 1931
Japonia ocupă Mançuria
- 1932
Regimul de tip fascist pătrunde în Portugalia. Este fondată Uniunea Britanică a Fasciștilor
- 1933
Adolf Hitler devine Cancelarul Germaniei; în următorii 6 ani statul german este "nazificat" complet, iar zona Rinului, Austria și Cehoslovacia sunt încorporate în statul German. Regimul fascist se instalează în Austria.
- 1935
Italia invadează și cucerește Abyssinia
- 1936
Izbucnește Războiul Civil din Spania
- 1936-1939
Regimul fascist este introdus în Grecia
- 1937
Japonia invadează China
- 1939
Germania invadează Polonia; izbucnirea celui de-al doilea Război Mondial
- 1940
Pentru scurt timp Garda Fascistă de Fier ajunge la putere în România
- 1940-1945
Regimuri fasciste iau naștere în Norvegia, Croația și în alte țări aflate sub dominația Germaniei și Italiei.